

“AzərTAc”.-2014.- 6 may.

“Heydər Əliyev. Elektron sənədlər toplusu”

Ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunmuş elektron sənədlər toplusu ilə bağlı Prezident Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədovun AzərTAc-a müsahibəsi

- Ümummilli lider haqqında zəngin resurslardan biri də Prezident Kitabxanasının hazırladığı “Heydər Əliyev. Elektron sənədlər toplusu”dur. Bu toplu haqqında məlumat verməyinizi xahiş edirik.

- Heydər Əliyev ensiklopedik biliyə malik fenomenal şəxsiyyət, böyük istedad sahibi olan dövlət xadimi kimi Azərbaycan tarixində silinməz iz qoymuşdur. XX əsrin sonlarında Azərbaycanda dövlətçilik ənənələrinin bərpa edilib zənginləşdirilməsi, dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onun əbədi, dönməz xarakter alması, ölkəmizin dinamik iqtisadi inkişaf yolu ilə inamla irəliləməsi, beynəlxalq nüfuzunun sürətlə artması Heydər Əliyevin misilsiz fəaliyyəti sayəsində mümkün olmuşdur. Öz xalqına sədaqətlə xidmət etmiş Heydər Əliyevin ömür yolu hər bir azərbaycanlı üçün örnəkdir. Heydər Əliyevin quruculuq salnaməsinin, dövlətçilik fəlsəfəsinin və azərbaycançılıq məfkurəsinin dərinədən öyrənilməsi üçün onun həyat və fəaliyyətinin bütün sahələrinin daim araşdırılmasına böyük ehtiyac vardır. Bunları nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasında hələ 2007-ci ildə Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətinin xronologiyası tərtib edilərək internet istifadəçilərinə təqdim olunmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, yarandığı vaxtdan etibarən Prezident Kitabxanasında Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyət sahələrini əhatə edən materialların toplanması və onların elektron variantının yaradılması istiqamətində sistemli iş aparılır. Bu işlərin nəticəsi olaraq Ümummilli liderin 90 illiyi ərəfəsində “Heydər Əliyev. Elektron sənədlər toplusu” adlı zəngin elektron resurs hazırlanaraq istifadəçilərin ixtiyarına verilmişdir. Bu resurs mütəmadi olaraq yeni materiallarla zənginləşdirilir.

- **Elektron topludan istifadə qaydası barədə məlumat verərdiniz.**

- Bu elektron toplunun strukturu (menyusu) çox sadədir. Materiallar 10 əsas bölmədə qruplaşdırılmışdır. Əsas bölmələr istifadəçilərə kömək məqsədilə altbölmələrə, fəsilərə, xronoloji ardıcılıqla müxtəlif dövrlərə ayrılmışdır. İstifadəçi baş menyuda gəzişərək onu maraqlandıran sənədin yerləşdiyi pəncərəni tapır, sənədi açır, oxuyur, surətini çıxara və ya digər ünvana göndərə bilər. Sənədlər toplusuna həm Prezident Kitabxanasının saytı (www.preslib.az), həm də ayrıca subdomenlə (<http://heydaraliyev.preslib.az/>) daxil olmaq mümkündür.

- **Bu resursun bütöv bir kitabxana təsiri bağışladığı qeyd olunur.**

- Həqiqətən resursun sənəd həcmi həddən ziyada böyükdür. Təkcə “Müstəqilliyimiz əbədidir. Elektron külliyyat” bölməsində akademik Ramiz Mehdiyevin rəhbərliyi ilə tərtib olunmuş çoxcildliyin hər biri 500 səhifədən artıq olan 46 cildinin elektron variantı internet istifadəçilərin ixtiyarına verilmişdir. “H. Əliyev haqqında kitablar və məqalələr” bölməsində kitabxananın fondunda olan və elektron variantı yaradılmış 100 kitab, 2004-2014-cü illər ərzində dövrü mətbuat səhifələrində Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən 300 seçmə məqalənin elektron variantı yerləşdirilmişdir. Qeyd etmək istəyirəm ki, bu məqalələr biblioqraflar tərəfindən diqqətlə seçilmiş və Ümummilli Liderin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərinin təhlili verilən, tədqiqatçılar üçün biblioqrafik əhəmiyyəti olan materiallardır. Sənədlər toplusunun “Xronologiya” (1923-2003) bölməsində Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətinin əsas məqamları, şərəfli ömür salnaməsinin yaddaşlarda yaşayan səhifələri toplanmışdır.

“Biblioqrafiya” bölməsində kitabxananın fondunda olan Heydər Əliyevlə bağlı 700 adda kitabın və avtoreferatın, 3 min qəzet və jurnal məqaləsinin biblioqrafik təsviri barədə internet istifadəçilərinə məlumat verilir.

Ulu Öndərin irsini öyrənənlər üçün ən dəyərli mənbə, təbii ki, onun çıxışları, müsahibələri, bəyanatlarıdır. Bu sənədlər üç dövr üzrə qruplaşdırılıb. Birinci dövrdə (1969-1982) onun Sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi vaxt tariximizə və mədəniyyətimizə dair məruzə və çıxışları, ikinci dövr 1989-1993-cü illərdə, xüsusən də Naxçıvanda yaşadığı və işlədiyi illərə aid çıxışları, müsahibələri, üçüncü dövrdə (1993-2003) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi AzərTAc tərəfindən yayılan çıxışları, nitqləri, müsahibələri, bəyanatları, müraciətləri illər üzrə qruplaşdırılaraq internet istifadəçilərinə təqdim olunur. “Xarici siyasət fəaliyyətinin (1993-2003) xronologiyası” bölməsi də çox zəngin elektron məlumat bazası hesab olunur. Prezidentliyi dövründə 100-dən çox xarici ölkəyə səfər etmiş Ümummilli Liderin 10 il ərzində istər ölkəmizdə, istərsə də səfərlərdə olduğu vaxt xarici siyasət fəaliyyətinə dair bütün görüşləri və qəbulları barədə məlumat xronoloji ardıcılıqla ayrıca bir bölmədə yerləşdirilmişdir.

Resursun başqa bir zəngin bölməsini xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. “Məşhur adamlar H. Əliyev haqqında” adlı bu bölmədə hələ sağlığında canlı əfsanəyə çevrilmiş Heydər Əliyev haqqında dünyanın ən sayılıb-seçilən siyasətçilərinin və dövlət xadimlərinin sözləri toplanmışdır. Burada Corc Buşun, Vladimir Putinin, Jak Şirakin, Gerhard Şröderin, Toni Bleyerin, Əhməd Nəcədat Sezerin, Seyid Məhəmməd Xatəminin və digər məşhur simaların fikirləri ilə tanış olmaq mümkündür.

Mətbuat səhifələrində qeyd edildiyi kimi, bütöv bir kitabxana təəssüratı bağışlayan bu elektron külliyyat kollektivimiz tərəfindən daim zənginləşdirilir.

- Resurslardan istifadə edənlərin statistikasını nə deyir?

- Bu günədək resursa internet vasitəsilə 25000-ə qədər müraciət olubdur. Nəzərə alsaq ki, Heydər Əliyev mövzusu ilə bir qayda olaraq səriştəli istifadəçilər maraqlanırlar, fikrimcə bu kifayət qədər böyük rəqəmdir. Təbii ki, bilavasitə Kitabxanaya qəlib Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif sahələrini araşdıran tədqiqatçıların sayı bu statistikağa daxil deyildir.

- Sənədlər Toplusu ilə bağlı gələcək planlarınız barədə nə deyərdiniz.

- Kitabxanamızın əsas vəzifələrindən biri Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinə, onun zəngin irsinə dair harada, hansı dildə bir kitab, məqalə, material çap olunarsa, onu vaxtında əldə etmək, elektron variantını yaradaraq bu resurs vasitəsi ilə geniş oxucu qrupuna, internet istifadəçilərinə təqdim etməkdir. Ümummilli Liderin siyasi irsini toplamaq, öyrənmək və qoruyub saxlamaq Kitabxanamızın hər bir əməkdaşının həm də mənəvi borcudur.